

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

26 maart 2024

Eindtermijn

1 april 2024

Onderwerp

Indiening Maatregelenpakket ZH-PLG bij LNV

Advies

1. Vast te stellen het Maatregelenpakket ZH-PLG zoals dat wordt ingediend bij het ministerie van LNV.
2. Te bepalen dat het document Maatregelenpakket ZH-PLG behorende bij het besluit onder adviespunt Vaststelling indiening Maatregelenpakket op grond van artikel 5.1 (lid 2) van de Wet Open Overheid, niet actief openbaar worden gemaakt.
3. Vast te stellen de brief van Gedeputeerde Staten aan het Ministerie van LNV waarin het Maatregelenpakket aan LNV wordt aangeboden.
4. Vast te stellen de brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten waarin de Staten worden geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de indiening van het Maatregelenpakket ZH-PLG bij LNV.
5. Vast te stellen de Publiekssamenvatting behorend bij het voorstel van GS over de indiening van het Maatregelenpakket ZH-PLG.

Besluit GS

Vastgesteld met machtiging voor de portefeuillehouder om in de brief aan Provinciale Staten de verwachtingen te managen en op te nemen dat er wel 700 miljoen wordt gevraagd maar dat nooit meer zal worden toegekend dan 179,7 miljoen.

Bijlagen

- Maatregelenpakket ZH-PLG
- Aanbiedingsbrief GS aan het ministerie van LNV
- GS-brief aan Provinciale Staten over indiening Maatregelenpakket ZH-PLG bij LNV

1 Toelichting voor het College

Eind juni 2023 is het Voorontwerp ZH-PLG ingediend bij LNV. In dit Voorontwerp is op pagina 99 een selectie van kansrijke projecten opgenomen (voorheen 'low-regret' genoemd). In november 2023 heeft, op verzoek van het Rijk, een beoordeling van deze projectvoorstellen door WecR (Wageningen Economic Research) plaatsgevonden. WecR heeft de projectvoorstellen grotendeels positief beoordeeld. Vervolgens heeft minister van der Wal aangegeven dat er voor Zuid-Holland indicatief maximaal € 179,7 mln. beschikbaar is voor het eerste maatregelenpakket.

Ondertussen is samen met de extern betrokken partijen gewerkt aan het verder doorontwikkelen van de door WecR beoordeelde projectvoorstellen en projectvoorstellen die daarvan in het verlengde liggen. Dit heeft geresulteerd in 59 projectvoorstellen onder gebracht in vier inhoudelijke maatregelenpakketten inclusief gronden en vastgoed.

Maatregelenpakket 1 Landschap en Natuurversterking	€ 430,6 mln.
Maatregelenpakket 2 Toekomstbestendige Land- en Tuinbouw	€ 187,0 mln.
Maatregelenpakket 3 Verbetering Waterkwaliteit	€ 42,4 mln.
Maatregelenpakket 4 Toekomstbestendig Water- en Bodemsysteem	€ 36,4 mln.

De financiële omvang van het Maatregelenpakket ZH-PLG komt uit op € 696,4 mln. inclusief BTW, een risico-opslag van 25%, de dekking van de directe en indirecte uitvoeringskosten en prijspeil 1 januari 2024.

Deze projecten dragen allemaal bij aan één of meerdere doelen op het vlak van natuur, water en klimaat. Het doelbereik van het merendeel van deze projectvoorstellen is onderschreven door de beoordeling van Wageningen Economic Research. Het pakket Landschap en Natuurversterking heeft de grootste financiële omvang en wordt door meerdere factoren bepaald, te weten: méér projectinitiatieven die relatief hogere investeringen vragen vanwege vastgoed/grond componenten in de projecten.

Er is een financieel omvangrijker pakket aan maatregelen opgesteld dan er vanuit LNV aan middelen beschikbaar is. Met LNV is afgesproken dat de provincie het gehele pakket van € 696,4 mln. zal indienen, wetende dat er max. € 179,7 mln. beschikbaar is, om de volgende redenen:

- risicobeheersing: hiermee wordt aantoonbaar gemaakt dat er ruimschoots vervangende projecten zijn in de portfolio mocht er vertraging optreden binnen de projecten/alsnog door initiatiefnemers besloten wordt projecten niet te starten;
- Risicobeheersing: als een pakket wordt ingediend van € 179,7 mln. bestaat het risico dat als dit pakket niet volledig wordt gehonoreerd minder dan € 179,7 mln. beschikbaar komt;
- Voor het ministerie van LNV is het behulpzaam om het "gehele pakket" in te dienen om zodoende inzichtelijk te maken naar de andere departementen (met name Binnenlandse Zaken en Financiën) wat de provincies met haar partners hebben "opgehaald" aan projecten;
- Betrouwbaarheid naar onze partners: de provincie staat naast onze partners om de doelen te realiseren. Nu al projecten niet indienen die wél relevant zijn voor de doelen is prematuur. We willen dat het Rijk aangeeft wat wel en niet kan.

Van belang is te melden dat begin maart jl. door LNV is aangegeven dat aan de Provincie Zuid-Holland (en overige provincies) geen maatregelen zullen worden gesubsidieerd die deel uit maken van Maatregelenpakket 3 "Verbetering Waterkwaliteit". De reden hiervoor is dat de

bestedingsmogelijkheden van de middelen die via de LNV begroting komen, zich beperken tot de doelen die zijn opgenomen in de LNV begroting. Dit betekent dat voor waterkwaliteitsmaatregelen nog middelen via een andere weg beschikbaar moeten komen. Dit is nu nog niet het geval. Met de minister is afgesproken om de waterkwaliteitsmaatregelen in pakket 3 wel in te dienen zodat bij LNV inzichtelijk is op welke projectvoorstellen de recentelijk gewijzigde voorwaarden van toepassing zijn.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00 (het totaalbedrag is € 0 omdat er nog geen verplichting wordt aangegaan)
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Na indiening van Maatregelenpakket ZH-PLG zal LNV een integrale beoordeling uitvoeren waarbij de verwachting is dat LNV vlak voor de zomer uitsluitstel geeft aan de provincies. Hierna zal een feitelijke subsidieaanvraag worden voorbereid en ingediend bij LNV.

Disclaimer

Ten tijde van de indiening van het Maatregelenpakket ZH-PLG is de definitieve tekst en toelichting van de SPUK-regeling nog niet bekend. Ook bestaat onduidelijkheid over o.a. indexeringsregeling, BTW, dekking van de beheer- en onderhoudskosten en wie daarvoor verantwoordelijk is, de verantwoording op basis van SiSa en is de thans geldende realisatietermijn tot uiterlijk 31 december 2026 (te) kort om de maatregelen te kunnen uitvoeren.

Om voornoemde redenen zal bij de indiening van het Maatregelenpakket bij LNV een disclaimer worden opgenomen waarbij de provincie zich uitdrukkelijk het recht voorbehoudt om het maatregelenpakket te wijzigen, indien en voor zover een wijziging van bovengenoemde punten dan wel andere relevante omstandigheden ons daartoe op enig moment noodzakelijk. Afhankelijk van hoe deze punten en omstandigheden zich in de loop der tijd ontwikkelen, meerdere elkaar opvolgende wijzigingen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Benodigde arbeidscapaciteit

De directe uitvoeringskosten (lees projectkosten) en de indirecte uitvoeringskosten (van het Programma) worden ten laste gebracht van de SPUK conform de begrenzing daarvan. De kosten van deze arbeidscapaciteit worden gedekt uit de € 179,7 mln. alsmede de recent toegekende SPUK van € 2,8 mln. excl. BTW voor de indirecte uitvoeringskosten in het jaar 2024.

Juridisch kader

Het Maatregelenpakket ZH-PLG behorende bij het besluit onder adviespunt 2 wordt op grond van artikel 5.1, lid 2 van de Woo, niet actief openbaar gemaakt. De reden hiervoor is dat bekendmaking van de informatie die in het Maatregelenpakket is opgenomen de financiële en economische belangen van de provincie kunnen schaden en daarom achterwege dient te blijven.

LNV zal ook uitdrukkelijk worden verzocht de gegevens niet openbaar te maken anders dan voor het doel waarvoor de gegevens zijn aangeleverd (in casu het beoordelen van het Maatregelenpakket t.b.v. de eventuele subsidiëring daarvan). Hetzelfde geldt voor de daarin opgenomen ramingen, kostenschattingen etc. Openbaarmaking daarvan schaadt de bedrijfseconomische positie van de PZH en eventueel haar partners.

2 Voorafgaande besluitvorming

Zie onder 1. Toelichting.

3 Proces

In de periode tot medio juni 2024 zal het programmateam een uitvoeringstoets voorbereiden en uitvoeren op het in te dienen maatregelenpakket. Diverse uitvoeringscriteria zullen hierbij worden meegenomen waaronder o.a. uitvoerbaarheid, betaalbaarheid, vergunbaarheid, aansluiting op Coalitieakkoord 2023-2027 en realiseerbaar in de periode t/m 2026.

De beoordeling van het Maatregelenpakket ZH-PLG door LNV in combinatie met de resultaten van de provinciale uitvoeringstoets, zullen leiden tot een programmering van de projectvoorstellen die naar verwachting zo spoedig mogelijk na het zomerreces ter besluitvorming aan GS zal worden voorgelegd. Hierna kan de feitelijke subsidieaanvraag worden voorbereid en ingediend bij LNV.

4 Participatie en rolneming

Een groot deel van de projectvoorstellen die opgenomen zijn in het Maatregelenpakket ZH-PLG zijn vorig jaar aangedragen vanuit de gebieden en in het Voorontwerp ZH-PLG op pagina 99 als kansrijke low-project projecten opgenomen. Daarnaast bevat het Maatregelenpakket ZH-PLG maatregelen en voorstellen die de provincie zelf heeft geïnitieerd, met name op het vlak van natuurherstel. De provincie heeft hiervoor wettelijke taken en investeert om die reden al lange tijd met partners in projecten en processen die hieraan bijdragen. Na besluitvorming in GS zullen de indieners van de projectvoorstellen door middel van één op één gesprekken worden geïnformeerd over het verder te doorlopen proces.

5 Communicatiestrategie

Provinciale Staten zullen door middel van een GS-brief worden geïnformeerd over de indiening van het Maatregelenpakket ZH-PLG.

De maatregelpakketten en de in te dienen projecten vormen een belangrijk onderdeel van de inspanningen in het landelijk gebied de komende jaren.

We hechten er veel belang aan dat partners in de gebieden een goed beeld hebben van welke maatregelpakketten er zijn, hoe die verder worden uitgewerkt en hoe de maatregelpakketten aansluiten op wat er verder binnen het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied gebeurt. Hiervoor is de volgende hoofdboodschap ontwikkeld:

“De urgentie in het landelijk gebied is groot. Voor de lange termijn ligt er een uitdagende opgave op gebied van natuur, water, klimaat, landbouw en stikstof. Daarom gaan we aan de slag met concrete projecten die op korte termijn kunnen worden uitgevoerd en die bijdragen aan het behalen van doelen”.

Natuurlijk werken we op veel manieren verder aan het concreter maken van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied. Dat doen we samen met onze partners in de gebieden, op weg naar

een helder toekomstperspectief. We ontwikkelen het voorontwerp door naar een definitief ontwerp. Dat biedt de inhoudelijke kaders voor de gebiedspartners om de diverse doelen te halen.

Deze boodschap delen we actief, bijvoorbeeld rond de aanbidding van het maatregelpakket aan het ministerie van LNV eind maart en tijdens een werkbezoek met journalisten begin april.

We bezoeken dan een aantal (agrarische) bedrijven die nu al werken aan de doelen voor natuur, stikstof, landbouw, water, bodem en klimaat en die model staan voor wat we ook via de maatregelpakketten willen bereiken.

Wanneer bij partners nog vragen leven over de maatregelpakketten, de totstandkoming daarvan of het vervolgproces, formuleren we hierop passende antwoorden die we meenemen in de verdere communicatie.